

Dosar nr. 3r-144/22

2-20136253-01-3r-06052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, Gr. Dașchevici, Gh. Mîra)

DECIZIE

06 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de avocatul Alexei Kebeș, în interesele lui Vladimir Podoleac,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Vladimir Podoleac împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea recalculării pensiei,

împotriva încheierii din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Alexei Kebeș, în interesele lui Vladimir Podoleac, împotriva hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 31 octombrie 2020, Vladimir Podoleac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea deciziei nr. P-1832 din 16 septembrie 2020 prin care a fost respinsă cererea de recalculare a pensiei, anularea actului administrativ nr. P-2219/20 din 05 octombrie 2020 adoptat în procedura prealabilă și obligarea recalculării pensiei în baza cererii depuse la 15 august 2020.

Prin hotărârea din 08 decembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani acțiunea înaintată de Vladimir Podoleac împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind obligarea la recalcularea pensiei a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 04 februarie 2022, avocatul Alexei Kebeș, în interesele lui Vladimir Podoleac, a înaintat cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care pretențiile formulate în instanța de fond să fie admise integral.

Tot, la 04 februarie 2022, avocatul Alexei Kebeș a depus și o cerere de repunere în termen a apelului declarat împotriva hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În motivarea cererii de repunere în termen a indicat că actul judecătoresc nu a fost recepționat de către apelant și de către reprezentantul apelantului. Hotărârea nu a fost expedită în adresa acestora, astfel solicită repunerea prin prisma prevederilor art. 65 din Codul administrativ.

Prin încheierea din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de repunere în termen și a fost declarat inadmisibil apelul depus avocatul Alexei Kebeș, în interesele lui Vladimir Podoleac împotriva hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motivul depunerii apelului după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

Încheierea din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată lui Vladimir Podoleac la 09 aprilie 2022 (f.d.107).

La 15 aprilie 2022, avocatul Alexei Kebeș, în interesele lui Vladimir Podoleac, a depus recurs împotriva încheierii din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.108-110).

În motivarea recursului a indicat că, la 13 august 2020, prin decizia Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. xxx, a fost desemnat să acorde asistență juridică calificată, beneficiarului Vladimir Podoleac.

A comunicat că apelantul Podoleac Vladimir a înaintat o acțiune în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea recalculării pensiei.

Prin hotărârea din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Podoleac Vladimir.

Reprezentantul recurentului a menționat că dispozitivul hotărârii instanței de fond, Podoleac Vladimir nu l-a primit. Instanța de judecată până la depunerea cererii de recurs nu a expedit în adresa avocatului hotărârea instanței.

A mai relatat că Vladimir Podoleac este diagnosticată cu gradul doi de invaliditate, este născut la xxx și întâlnește probleme serioase de deplasare și vorbire, despre care instanța cunoștea. Astfel, avocatul nu a primit și nu a avut posibilitate să formuleze un apel motivat până la momentul depunerii cererii de repunere în termen.

Consideră că, în circumstanțele date, care le califică ca împrejurări imprevizibile, cererea de repunere în termen a apelului în interesele beneficiarului asistenței juridice garantate de stat Podoleac Vladimir este justificată.

În critica încheierii contestate, a mai indicat că instanța de apel nu s-a expus asupra cerinței legale de a repune în termen cererea de apel declarată.

Astfel, apreciază încheierea ca fiind una greșită, care a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, prevăzute de legislația națională cât și de tratatele internaționale la care Republica Moldova face parte, ducând la tergiversarea cauzei nominalizate.

În conformitate cu art.242 din Codul administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 01 martie 2022, fiind notificată lui Vladimir Podoleac la 09 aprilie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul anexat la materialele cauzei (f.d.107).

Recursul a fost depus de avocatul Alexei Kebeș, în interesele lui Vladimir Podoleac, la 15 aprilie 2022 prin intermediul poștei electronice (f.d.108-110).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

La 06 mai 2022, în adresa intimatului a fost expediată cererea de recurs (f.d.112). Până la data examinării recursului, referință de către intimat nu a fost depusă.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus avocatul Alexei Kebeș, în interesele lui Vladimir Podoleac și a menține încheierea din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău din considerentele ce urmează.

În corespundere cu articolul 241 alin.(1) din Codul administrativ încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art.243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei se constată că, la 31 octombrie 2020, Vladimir Podoleac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea deciziei nr. P-1832 din 16 septembrie 2020 prin care a fost respinsă cererea de recalculare a pensiei, anularea actului administrativ nr. P-2219/20 din 05 octombrie 2020 adoptat în procedura prealabilă și obligarea recalculării pensiei în baza cererii depuse la 15 august 2020.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul a fost citat pentru a se prezenta la ședința de judecată, fapt confirmat prin avizele de recepție a notificărilor și prin mențiunile din procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.72,74,77-78). Mai mult ca atât, potrivit informației din procesul-verbal, Vladimir Podoleac a fost prezent la ședința de pronunțare a dispozitivului hotărârii disputate, fiindu-i înmănată o copie a acestuia (f.d.78,80).

Conform art.218 lit.c) din Codul administrativ, participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării

acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin hotărârea din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea înaintată de Vladimir Podoleac împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind obligarea la recalcularea pensiei a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 04 februarie 2022, avocatul Alexei Kebeș, în interesele lui Vladimir Podoleac, a înaintat cerere de apel nemotivată, solicitând, admiterea apelului, casarea hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care pretențiile formulate în instanța de fond să fie admise integral (f.d. 92-94). La aceeași dată a fost depusă și o cerere de repunere în termenul de contestare a actului judecătoresc de dispoziție (f.d. 97-98).

Prin încheierea din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de repunere în termen și a fost declarat inadmisibil apelul depus avocatul Alexei Kebeș, în interesele lui Vladimir Podoleac împotriva hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motivul depunerii apelului după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu articolul 232 din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, în corespundere cu art.236 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel este prevăzut de o normă imperativă.

Articolul 232 alin.(1) din Codul administrativ reglementează expres că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un

singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii. Prin urmare, momentul notificării/comunicării dispozitivului hotărârii judecătorești participanților la proces nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

Din această ipoteză rezultă că participanții la proces, fiind interesați în soarta soluționării litigiului în care sunt implicați, trebuie să demonstreze un rol activ, manifestând comportament de bună-credință față de drepturile și obligațiile sale procedurale. Astfel, reclamantul trebuia să facă uz de toate drepturile sale procedurale, pentru a lua cunoștință de hotărârea judecătorească pronunțată asupra fondului cauzei.

La caz, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat la 08 decembrie 2021, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă de către avocatul Alexei Kebeș, în interesele lui Vladimir Podoleac, abia la 04 februarie 2022, deși avocatul Alexei Kebeș și reclamantul-apelant a fost citat legal la examinarea acțiunii în prima instanță, participând în ședințele de judecată, inclusiv la cea de pronunțare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin prisma art.24, alin.(1) din Codul administrativ, reclamantul și reprezentantul acestuia avea obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă și la un interval rezonabil de timp să se intereseze prin mijloace eficiente dacă a fost sau nu pronunțată hotărârea și care este soluția pronunțată prin această hotărâre. Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a dreptului de acces la instanță și declararea în termen a căii de atac (apelul), în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art.232 alin.(1) coroborat cu art.236 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza

Marckx v. Belgia). La fel, în cauza Ponomaryov v. Ucraina, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Continuând șirul logic al dezideratelor expuse mai sus, instanța de recurs apreciază ca neviabil argumentul invocat de către Alexei Kebeș, precum că nu i-a fost expediată copia dispozitivului hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și nu a avut posibilitate să formuleze un apel motivat, or în temeiul art.218 lit.c) din Codul administrativ, participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Mai mult ca atât, legiuitorul, în dispozițiile art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, a condiționat începutul curgerii termenului pentru depunerea apelului nemotivat anume de data pronunțării dispozitivului și nu a notificării acestuia, fapt ce nu poate fi ignorat de avocatul Alexei Kebeș.

Totodată, conform art.237 din Codul Administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

La rândul său, art.65 din Cod stipulează expres că repunerea în termen poate fi dispusă doar în cazul în care o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal și la cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază.

Argumentele expuse de reprezentantul apelantului referitor la motivele omiterii termenului de depunere a apelului nu corespund exigențelor stabilite de norma legală pre-citată.

În lumina acestor circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel întemeiat a respins solicitarea de repunere în termenul de prezentare a apelului nemotivat și corect a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Alexei Kebeș, în interesele lui Vladimir Podoleac, împotriva hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Astfel, din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind inadmisibilitatea apelului depus de avocatul Alexei Kebeș, în interesele lui Vladimir Podoleac, împotriva hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei

Chișinău, sediul Râșcani este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de avocatul Alexei Kebeș, în interesele lui Vladimir Podoleac și se menține încheierea din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii:

Iurie Bejenaru

Aliona Miron